

Gradanstvo Europske unije na prodaju

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. siječnja 2014. o gradanstvu Europske unije na prodaju (2013/2995(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 4., 5., 9. i 10. Ugovora o Europskoj uniji,
 - uzimajući u obzir članak 20. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da se od svake države članice očekuje da se ponaša odgovorno u očuvanju zajedničkih vrijednosti i postignuća Unije te budući da su te vrijednosti i postignuća neprocjenjivi i ne mogu se vrednovati novcem;
 - B. budući da je više država članica uvelo programe koji izravno ili neizravno uzrokuju prodaju građanstva EU-a državljanima trećih zemalja;
 - C. budući da sve veći broj država članica izdaje privremene ili stalne boravišne dozvole državljanima trećih zemalja koji ulažu u državu članicu o kojoj je riječ;
 - D. budući da se u nekim državama članicama može steći stalno boravište s pristupom cijelom Schengenskom prostoru; te budući da se u nekim državama članicama poduzimaju koraci koji bi mogli dovesti do stvarne prodaje državljanstva dotične države članice;
 - E. budući da ti programi ulaganja u nekim slučajevima mogu imati negativne nuspojave kao što je narušavanje lokalnih tržišta nekretnina;
 - F. budući da je, primjerice, vlada Malte nedavno poduzela korake za uvođenje programa za izravnu prodaju malteškog državljanstva, što za sobom povlači izravnu prodaju građanstva EU-a u cijelosti bez zahtjeva za stalnim boravištem;
 - G. budući da se takvom izravnom prodajom građanstva EU-a podriva uzajamno povjerenje na kojem se Unija temelji;
 - H. budući da državljeni EU-a prije svega imaju pravo slobodnog kretanja i boravka unutar EU-a, glasovanja i kandidiranja na općinskim izborima i izborima za Europski parlament u državi u kojoj žive, i to pod jednakim uvjetima kao i državljeni te države, te da u državama izvan EU-a imaju pravo na pomoć u veleposlanstvu ili konzulatu druge države članice pod jednakim uvjetima kao i državljeni te države ako u tim državama njihova vlastita država nema veleposlanstvo ili konzulat;
 - I. budući da se EU temelji na uzajamnom povjerenju država članica, uspostavljenom dugogodišnjim trudom i dobrom voljom država članica, kao i Unije kao cjeline;
 - J. budući da se također izrazila zabrinutost zbog kriminalne zlouporabe tih programa

ulaganja, uključujući pitanja poput pranja novca;

- K. budući da postoji zabrinutost zbog moguće diskriminacije jer se tim praksama država članica omogućava samo najbogatijim državljanima trećih zemalja da dobiju građanstvo EU-a bez razmatranja bilo kakvih drugih kriterija;
- L. budući da nije jasno hoće li malteški državljeni imati stvarne koristi od ove nove politike, primjerice ubiranjem poreza, s obzirom na to da strani ulagači o kojima je riječ neće biti obvezani plaćati porez; podsjeća na to da državljanstvo ne podrazumijeva samo prava, nego i dužnosti;
- M. budući da je građanstvo Europske unije jedno od najvažnijih postignuća EU-a i budući da su u skladu s Ugovorima o EU-u pitanja boravišta i državljanstva pod isključivom nadležnošću država članica;
 - 1. zabrinut je zbog takvog načina dobivanja državljanstva na Malti i svih drugih nacionalnih shema koje mogu uključivati neposrednu ili izravnu prodaju građanstva EU-a jer se time podriva sama ideja europskog građanstva;
 - 2. poziva države članice da prepoznaju dodijeljene zadaće čuvanja vrijednosti i ciljeva Unije i odgovore na njih;
 - 3. poziva Komisiju kao čuvaricu Ugovora da se jasno izjasni o tome poštuju li se ovim programima slovo i duh Ugovora i Zakonika o schengenskim granicama kao i propisi EU-a o zabrani diskriminacije;
 - 4. ponavlja da se u članku 4. stavku 3. Ugovora o Europskoj Uniji utvrđuje načelo „lojalne suradnje” između Unije i država članica koje uz puno međusobno poštovanje jedne drugima trebaju pomagati u provođenju zadaća koje proizlaze iz Ugovora;
 - 5. izražava zabrinutost zbog posljedica nekih od programa za ulagače i državljanstvo koje su razne države članice EU-a nedavno uspostavile;
 - 6. uvažava činjenicu da su pitanja boravišta i državljanstva u nadležnosti država članica; poziva države članice da u izvršavanju svojih ovlasti na tom području budu oprezne te da uzmu u obzir moguće nuspojave;
 - 7. napominje da građanstvo EU-a podrazumijeva dioništvo u Uniji te ovisi o povezanosti pojedinca s Europom i državama članicama ili o osobnim vezama s građanima EU-a; ističe da građanstvo EU-a nikada ne bi trebalo postati utrživo dobro;
 - 8. ističe činjenicu da se prava koja se dodjeljuju građanstvom EU-a temelje na ljudskom dostojanstvu te da se ne bi trebala kupovati i prodavati ni po kojoj cijeni;
 - 9. ističe da pristup sredstvima ne bi trebao biti glavni kriterij pri dodjeli građanstva EU-a državljanima trećih zemalja; poziva države članice da u obzir uzmu pitanja u vezi s kriminalnim prijevarama kao što je pranje novca;
 - 10. primjećuje da trenutačno natjecanje za privlačnije uvjete ulaganja ili financijske resurse može dovesti do snižavanja standarda i uvjeta za dobivanje boravišnih dozvola na Schengenskom prostoru te za dobivanje građanstva EU-a;

11. poziva Komisiju da poštjujući europske vrijednosti te duh i slovo zakonodavstva i prakse EU-a ispita različite sheme državljanstva te da izda preporuke kako bi se spriječilo da se takvim programima podriva povjerenje na kojem se Unija temelji i smjernice za dobivanje građanstva EU-a preko nacionalnih shema;
12. poziva Maltu da sadašnji program državljanstva uskladi s vrijednostima EU-a;
13. poziva države članice koje su donijele nacionalne programe kojima se omogućava izravna ili neizravna prodaja građanstva EU-a državljanima trećih zemalja da usklade te programe s vrijednostima EU-a;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.